

C⁴ - NYTT

1995**INFORMATIONSBLAD****Nr 29**

Kommande möten

Nästkommande möte blir det första under vårsäsongen och kommer att gå av stapeln **onsdagen den 7:e februari 1996 på K1 mäss med start klockan 18.30 (OBS tiden)**. Sammankomsten är dessutom ett möte i C⁵, det 5:e C:et betyder counterparts, dvs medlemmarnas kontrahenter (=damer, alternativt herre) är hjärtligt välkomna. Programmet, som kommer att bestå av en måltid med trevliga och tankvärda tal mellan rätterna, kommer att meddelas i samband med kallelsen.

Vårens övriga sammankomster är bokade enligt nedan:

* Seminarium onsdagen den 27:e mars 1996.

* Årsmöte onsdagen den 29:e maj 1996.

Sammankomsten den 22:e november

Inledning

Per Lundgren hälsade de församlade medlemmarna och aspiranterna välkomna varefter Sune Ekfeldt redogjorde för de av styrelsen planerade aktiviteterna för vårsäsongen 1996. Framför allt ägnades intresse åt februarimötet, eftersom medlemmarnas damer även är välkomna.

Styrelsen hade även tänkt att de församlade medlemmarna efter Kjell Mellbergs föredrag skulle dryfta tankar angående temat för seminariet, men efterdiskussionen blev så livlig och utdragen att köksmästarens locktoner och magens kallande prioriterades framför seminarietemat. Medlemmarna antog troligen att styrelsen tar på sig ansvaret tillsammans med Lars Ekerborn att skaka fram ett tema och därtill hörande program. Som vanligt har medlemmarna naturligtvis rätt.

Per Lundgren välkomnade sedan kvällens föredragshållare, **Kjell Mellberg**, som enligt egen utsago framförde en repris av sitt inträdesföredrag till Kungliga Krigsvetenskapsakademien.

Kjell var den förste (åtminstone under undertecknads tid i sällskapet) som utnyttjade mer tekniska hjälpmedel för framförandet. Kjell använde alltså en dator samt en overheadplatta för presentation av sina bilder, som gled fram på duken som i en tecknad film. Fördelen som Kjell sa var att datorn håller reda på bildordningen och förhindrar därmed att föredragshållaren avviker från den i förväg genomtänkta och pedagogiska röda tråden i föredraget.

Föredragets titel var

Data, Information, Kunskap, Människa, Ledning - en komplex kompetensbild

Kjells föredrag kommer att redovisas i akademins skrifter, varför jag framför allt begränsar mig till debatten som följde efter föredraget, dock med en kortfattad inledning angående det presenterade ämnesområdet.

Kjell inledde i alla fall med att konstatera att Ledning och IT medger stora möjligheter men att också stora problem uppstår varefter han presenterade ett antal problemområden dels vad beträffar definieringen av kravbilden för Ledning och dess stödsystem samt upphandlingsförfarandet av dessa system.

En synpunkt, att stödsystem skulle understödja kända och okända styrkor hos människan respektive överbrygga kända och okända svagheter, gav upphov till frågan hur okända styrkor och svagheter kunde understödjas respektive överbryggas. Kjell ansåg att om människan genom simulering ställs inför ett antal situationer kan man upptäcka dessa egenskaper hos individerna och därmed kan systemen utformas så att egenskaperna matchas på ett optimalt sätt.

Kjell uppehöll sig ganska mycket vid olika sätt att utföra ledning genom att ställa begreppet Ledning mot begreppet Styrning. Ledning enligt Kjell innehåller ett stort mått av samarbete mellan överordnade och underställda, medan Styrning innebär framför allt att den överordnade beslutar och beordrar sina underställda. För att ledningen skall resultera i ett bra resultat anser Kjell att det krävs Ledning i stället för Styrning, så att alla inte bara är medvetna om vad deras delar av verksamheten är till för, utan även att underställda har möjligt att fatta egna beslut så länge han verkar inom ett överordnat beslut och strävar gentemot ett gemensamt mål.

Kjell framhöll att ledarskap i samverkan skapar möjligheter till att undvika enskildas begränsningar och misstag.

När det gäller ledet från information till kunskap, hävdade Kjell att kunskap inte automatiskt uppstår ur information och han tog exemplet med Einsteins relativitetsteori. Information i detta sammanhang är liktydigt med skrifterna som beskriver teorin, men kunskap blir det endast hos de fåtal som begriper vad de läser ur skrifterna.

Härvid kan man även indela kunskapen i olika klasser:

Grundkunskap som erhålls genom utbildning

Praktisk kunskap som erhålls genom träning

Flexibel kunskap som erhålls genom erfarenhet

IT kan ge stöd för utbildning, träning och i viss mån även för erfarenhet med hjälp av bl.a simulering av omvärldshändelser. Härigenom återknöt Kjell till den tidigare frågan hur okända styrkor och svagheter kunde matchas.

När det gäller utveckling av system, framförde Kjell sin ofta förfäktade synpunkt att det krävs en långsiktig dialog mellan alla parter i spelet för att tekniken skall kunna utvecklas mot att uppfylla behoven. Användaren behöver svar på frågan om vilken teknik som kan fötväntas finnas om c:a 5-10 år, medan utvecklarna behöver få svar på frågan om vilka problem som behöver lösas om c:a 5-10 år.

Kjells avslutande slutsatser var:

Effektiv ledning ställer avancerade och komplicerade krav på dem som leder och dem som skall ledas.

Motsvarande krav ställs på de IT-system som skall stödja ledningen och på dem som skall utveckla och leverera systemen.

Kompetenskraven på såväl nyttjare som utvecklare är numera så höga och likartade vad gäller ledningsmekanismens förutsättningar att de olika kompetenserna måste samverka - men utan sammanblandning av ansvarsområdena.

Efter föredraget uppkom ett litet problem i och med att Kjell inte själv kunde börja debatten som annars brukligt är (men egentligen gjorde han ju det i alla fall i och med sitt föredrag).

Diskussionen tog i alla fall fart och en fråga uppkom om inte såväl visdom som intuition borde vara komponenter i den kedja som föredragets titel beskriver. Det kom väl inte något entydigt svar på denna fråga, men jag tror nog att Kjell grunnar och så småningom återkommer med ett fortsättningsföredrag.

Distinktionen mellan kunskap och information medförde att Kjell hävdade att det inte finns några verkliga kunskapsdatabaser utan endast informationsdatabaser, eftersom det först är när en människa kopplar informationen ihop med sin erfarenhet som det blir kunskap för henne, medan det för en annan människa fortfarande bara är information.

Per G Nilsson

*Vår nestor ifrån Härnösand
styrde datorn med helsäker hand
Att "E" är "m" gånger "c²"
kan ni inte förstå
förrän ni når ut till kunskapens rand.*

Kjell Mellberg

*Det var en ung man ifrån Fränsta
som Don Juan helt klart bland de främsta
Så till horhus han gick
för att få sig en kick
För dåliga flickor är ju inte det sämsta*

Förra gången skrev sekreteraren att det var ett litet antal limerickar som framfördes under middagen, men det var ju inte fler den här gången heller. inför nästa gång gäller det att polera författarådran så att våra kontrahenter inser vilka stora rim-förmågor som dväljs i vårt sällskap.

Under middagen överlämnade ordförande Per Lundgren åter en C⁴ -nål i guld till Sten Sörensson, inte för att han är dubbelt förtjänt av en sådan utan för att han skulle i sin ägo åtminstone ha en nål.

Efter middagen fortsatte diskussionerna även till kaffet och argumenten smordes ytterligare av andra flytande varor.

Glöm inte att boka klockan 18.30 den 7:e februari 1996 i både din egen och i din dams (herres) kalender.

Styrelsen / gm

Patrik Sturzenbecker

En ganska animerad diskussion uppstod om de olika typerna av ledarskap: Ledning respektive Styrning. Synpunkterna växlade något i församlingen där några hävdade att i en så unik situation som i en krigssituation så krävs det att chefer pekar med hela handen och beordrar sina underställda. Man hävdade bl.a. att det inte fanns plats för ett stormöte, där man i god demokratisk ordning röstar huruvida man skall föra ett anfalls- eller avväjningsstrid. De olika parterna, för Ledning respektive för Styrning, talade i viss mån förbi varandra och samsynen var nog större än vad diskussionen gav vid handen.

Det frågades hur man skulle kunna ta tillvara på befintlig erfarenhet som finns fördelat inom många enskilda huvuden. Kjell efterlyste något slags råd med företrädare för samtliga instanser: användare, upphandlare, tillverkare, leverantörer och forskare. C⁴ har i och för sig någorlunda rätt sammansättning, även om användare förekommer ganska sparsamt, men sällskapet har inte fått ansvaret att axla ett sådant råds uppgifter.

Det framfördes att föredraget för utvecklingen vad beträffar ledningsprocessen framåt. Processen kan sägas vara relativt fast (även om vissa hävdar att beslutsprocessen sker på ett helt annat sätt än vad man tidigare har ansett). Ledarskapet däremot, d.v.s. hur en ledare utnyttjar de olika ledningskomponenterna, är mycket individuellt.

Diskussionerna ville inte ta slut, så trots att streck var satt, den siste debattören sagt sitt inlägg och sällskapet flyttat sig till det vackert dukade bordet för att inmundiga den alltid efterlängttade **middagen**, fortsatte ämnet att ventileras, fast nu i mindre samtalsgrupper där debattdisciplinen kanske inte alla gånger upprätthölls. När argumenten tryter så höjs rösten.

I och med att det inte fanns någon avlagd före detta ordförande närvarande, uppdrogs åt Kjell att förestava "Anvisningar till snapsens begående", varefter han även anförde den traditionella snapsvisan. Om det berodde på att Kjell har en så vacker sångröst så att alla lockades att sjunga med, eller om den var så mindre bra att alla ville överrösta honom, vet jag inte, men sången uppfyllde i alla fall den traditionsfyllda matsalen.

Under middagen framfördes tre limerickar, varav den första inte var en stundens inlevelse utan förberedd i förväg i och med att Lars G. Nilsson insåg på ett tidigt stadium vad som komma skulle under kvällen:

Lars G. Nilsson

*Debattglade Kjell från Järfälla
led helvetets kval denna kvälla
Ty han måste själv svara
och låta det vara
att inledningsfrågan få ställa.*